

Obsah

Úvod	3
I. KOGNITIVNÍ PSYCHOLOGIE ŠKOLNÍHO VĚKU	5
1. Dědičnost kognitivních schopností	5
1.1 CNS jako organický základ psychických funkcí	9
2. Vliv prostředí na rozvoj kognitivních schopností	17
3. Intelligence	26
3.1 Struktura inteligence a její rozvoj	30
4. Vývojové změny vnímání	41
4.1 Vývoj zrakového vnímání	41
4.2 Vývoj sluchového vnímání	45
5. Vývoj myšlení jako předpoklad školního úspěchu	48
5.1 Vývoj myšlení u mladších školáků	48
5.2 Vývoj myšlení u starších školáků	61
5.3 Metakognice	67
5.4 Vývoj způsobu zpracování informací a řešení problémů	71
6. Paměť a učení	78
6.1 Vývoj paměti	80
7. Pozornost	92
8. Jazykové kompetence školáků a jejich význam	107
9. Vliv školy na rozvoj poznávacích procesů	120
9.1 Význam školní zralosti a připravenosti	124
9.2 Psychické aspekty úspěšnosti v základních předmětech a jejich vývojová podmíněnost	128
9.2.1 Matematika	128
9.2.2 Český jazyk	147
10. Mimointelektové předpoklady pro školní práci	174
10.1 Motivace ke školní práci	174
10.2 Vývoj vůle a postoj k plnění povinností	187
10.3 Emoce a jejich vliv na výkon	192
10.4 Význam sebehodnocení a jeho vliv na výkon	201
10.5 Škola jako zdroj náročných situací a jejich zvládání	207
II. SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE ŠKOLNÍHO VĚKU	215
1. Škola je místem socializace	215
2. Role školáka	218

3. Role žáka	231
3.1 Role žáka v mladším školním věku	231
3.2 Role žáka ve středním školním věku	237
3.3 Role žáka ve starším školním věku	244
3.4 Role žáka a žákyně, rozdíly v hodnocení žáků dle pohlaví	249
4. Role spolužáka a její socializační význam	255
4.1 Vývojově podmíněné proměny role spolužáka	261
5. Normy chování a jejich význam	276
5.1 Vývoj morálního uvažování a vztahu k normám	277
5.2 Poruchy chování ve školním věku	285
5.3 Vývoj problémového a poruchového chování	288
Seznam literatury	295
Věcný rejstřík	302